

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 200/2012

ze dne 8. března 2012

o cíli Unie zaměřeném na snížení výskytu *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* u hejn brojlerů, jak je stanoveno v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 ze dne 17. listopadu 2003 o tlumení salmonel a některých jiných původců zoonóz vyskytujících se v potravním řetězci⁽¹⁾, a zejména na čl. 4 odst. 1 druhý pododstavec, čl. 8 odst. 1 druhý pododstavec a čl. 13 druhý pododstavec uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Cílem nařízení (ES) č. 2160/2003 je zajistit, aby byla přijata vhodná a účinná opatření mimo jiné na zjišťování a tlumení salmonel na všech úrovních, a zejména pak na úrovni primární produkce, tj. u hejn, v zájmu snížení výskytu původců zoonóz v potravním řetězci a tím i rizika, jež představují pro veřejné zdraví.
- (2) V čl. 4 odst. 5 nařízení (ES) č. 2160/2003 jsou uvedeny cíle Unie, které mají být stanoveny v zájmu snížení výskytu všech sérotypů salmonely s významem pro veřejné zdraví u brojlerů. Uvedené snížení je zásadní, aby bylo možné splnit kritéria pro výskyt salmonely v čerstvém mase brojlerů, která jsou stanovena v části E přílohy II uvedeného nařízení a v kapitole 1 přílohy I nařízení (ES) č. 2073/2005 ze dne 15. listopadu 2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny⁽²⁾.
- (3) Nařízení (ES) č. 2160/2003 stanoví, že cíl Unie má zahrnovat číselné vyjádření maximálního procenta epizootologických jednotek, které zůstávají pozitivní, a/nebo minimálního procenta snížení počtu epizootologických jednotek, které zůstávají pozitivní, nejzazší termín, do kterého musí být cíle dosaženo, a definici vyšetřovacích programů nezbytných pro ověření toho, zda bylo cíle dosaženo. Popřípadě je také třeba zahrnout definici sérotypů, které mají význam pro veřejné zdraví.
- (4) Nařízení (ES) č. 2160/2003 uvádí, že se při stanovení cíle Unie má přihlídnout ke zkušenostem získaným na základě stávajících vnitrostátních opatření a k údajům předaným Komisi nebo Evropskému úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) podle stávajících požadavků Unie, zejména v rámci údajů získaných podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/99/ES ze dne 17. listopadu 2003 o sledování zoonóz a jejich původců, o změně rozhodnutí Rady 90/424/EHS a o zrušení směrnice Rady 92/117/EHS⁽³⁾, a zejména podle článku 5 uvedené směrnice.
- (5) V čl. 1 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 646/2007 ze dne 12. června 2007, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, pokud jde o cíl Společenství zaměřený na snížení výskytu *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* u brojlerů, a kterým se zrušuje nařízení (ES) č. 1091/2005⁽⁴⁾, je stanoven cíl, kterým je snížit do 31. prosince 2011 maximální procento hejn brojlerů, která zůstávají pozitivní na tyto dva sérotypy salmonely, na nejvýše 1 %.
- (6) Souhrnná zpráva Evropské unie o trendech a zdrojích zoonóz a jejich původců a ohnisek nákaz vyvolaných původcem v potravinách v roce 2009⁽⁵⁾ ukázala, že *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* jsou sérovary nejčastěji spojované s nemocemi u lidí. Počet případů salmonelózy způsobených *Salmonella enteritidis* u lidí se v roce 2009 značně snížil, zatímco byl zaznamenán zvýšený výskyt případů způsobených *Salmonella typhimurium*.
- (7) EFSA přijal v červenci 2011 vědecké stanovisko ohledně kvantitativního odhadu dopadu na veřejné zdraví, který má stanovení nového cíle zaměřeného na snížení salmonel u brojlerů⁽⁶⁾. EFSA ve svém stanovisku dospěl k závěru, že *Salmonella enteritidis* se řadí k neúspěšnějšímu, z rodičů na potomky přenášenému, sérotypu zoonotické salmonely u drůbeže. EFSA rovněž uvedl, že tlumící opatření Unie u brojlerů přispěla k podstatnému snížení počtu případů salmonelózy u lidí spojovaných s brojlery ve srovnání se stavem v roce 2006. Uvedený cíl by proto měl být potvrzen.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 325, 12.12.2003, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. L 338, 22.12.2005, s. 1.⁽³⁾ Úř. věst. L 325, 12.12.2003, s. 31.⁽⁴⁾ Úř. věst. L 151, 13.6.2007, s. 21.⁽⁵⁾ EFSA Journal 2011; 9(3):2090.⁽⁶⁾ EFSA Journal 2011; 9(7):2106.

- (8) Monofázické kmeny *Salmonella typhimurium* se staly v posledních letech jedněmi z nejčastěji zjištěných sérotypů salmonely u několika druhů zvířat a klinických izolátů u lidí. Ve vědeckém stanovisku EFSA pro rok 2010 přijatém dne 22. září 2010 ⁽¹⁾, které se týká sledování a hodnocení rizika pro veřejné zdraví, které představují „kmeny podobné kmenu *Salmonella typhimurium*“, je rovněž uvedeno, že monofázické kmeny *Salmonella typhimurium* s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:-, který zahrnuje kmeny s antigenem O5 i bez něj, je třeba považovat za varianty *Salmonella typhimurium* představující riziko pro veřejné zdraví srovnatelné s rizikem, které způsobují ostatní kmeny *Salmonella typhimurium*. Kmeny *Salmonella typhimurium* s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:- by proto měly být zahrnuty do uvedeného cíle.
- (9) K ověření splnění cíle Unie je nezbytné provádět opakovaný odběr vzorků u hejn brojlerů. K vyhodnocení a srovnání výsledků je nezbytné stanovit společný vyšetřovací program, který ověří, zda byl dosažen cíl Unie.
- (10) Národní programy pro tlumení zaměřené na dosažení cíle Unie pro rok 2012 u hejn brojlerů *Gallus gallus* byly předloženy ke spolufinancování Uníí v souladu s rozhodnutím Rady 2009/470/ES ze dne 25. května 2009 o některých výdajích ve veterinární oblasti ⁽²⁾. Technické změny uvedené v příloze tohoto nařízení jsou přímo použitelné. Vzhledem k tomu není nutné, aby Komise opětovně schvalovala národní programy pro tlumení, kterými se provádí toto nařízení. Přechodné období proto není zapotřebí.
- (11) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat a Evropský parlament ani Rada nevyjádřily s těmito opatřeními nesouhlas,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Cíl Unie

1. Cílem Unie podle čl. 4 odst. 1 nařízení (ES) č. 2160/2003, zaměřeným na snížení výskytu *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* u brojlerů (dále jen „cíl Unie“), je snížit maximální každoroční procento hejn brojlerů, která zůstávají pozitivní na *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium*, na nejvýše 1 %.

Pokud jde o monofázickou *Salmonella typhimurium*, do cíle Unie se zahrnují sérotypy s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:-.

2. Vyšetřovací program potřebný pro ověření pokroku při dosahování cíle Unie je stanoven v příloze (dále jen „vyšetřovací program“).

Článek 2

Přezkum cíle Unie

Komise přezkoumá cíl Unie s přihlédnutím k informacím shromážděným v souladu s vyšetřovacím programem a kritérii stanovenými v čl. 4 odst. 6 písm. c) nařízení (ES) č. 2160/2003.

Článek 3

Zrušení nařízení (ES) č. 646/2007

Nařízení (ES) č. 646/2007 se zrušuje.

Odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na toto nařízení.

Článek 4

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost třetím dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 8. března 2012.

Za Komisi

José Manuel BARROSO

předseda

⁽¹⁾ EFSA Journal 2010; 8(10):1826.

⁽²⁾ Úř. věst. L 155, 18.6.2009, s. 30.

PŘÍLOHA

Vyšetřovací program potřebný pro ověření, zda bylo dosaženo cíle Unie, uvedený v čl. 1 odst. 2

1. RÁMEC ODBĚRU VZORKŮ

Rámec odběru vzorků zahrnuje všechna hejna brojlerů *Gallus gallus* (dále jen „brojleři“) v rámci národních programů pro tlumení stanovených podle článku 5 nařízení (ES) č. 2160/2003.

2. SLEDOVÁNÍ BROJLERŮ

2.1. Četnost odběru vzorků

- a) Provozovatelé potravinářských podniků uskuteční odběr vzorků u všech hejn brojlerů ve lhůtě tří týdnů před porážkou.

Odchylně od povinnosti provádět odběr vzorků uvedené v prvním pododstavci může příslušný orgán stanovit, že provozovatelé potravinářských podniků provedou odběr vzorků alespoň u jednoho hejna brojlerů při jednom vyšetření v hospodářstvích s několika hejny, pokud:

- i) se používá systém uzavřeného obratu u všech hejn v hospodářství;
- ii) všechna hejna jsou chována stejným způsobem;
- iii) zásobování krmivem a vodou je společné pro všechna hejna;
- iv) bylo alespoň šestkrát provedeno vyšetření na bakterie rodu *Salmonella* v souladu s programem odběru vzorků uvedeným v prvním pododstavci u všech hejn hospodářství a vzorky ze všech hejn byly alespoň jedenkrát odebrány příslušným orgánem;
- v) všechny výsledky vyšetření podle prvního pododstavce a písmene b) na *Salmonella enteritidis* nebo *Salmonella typhimurium* byly negativní.

Odchylně od povinnosti odběru vzorků uvedené v tomto písmeni může příslušný orgán povolit odběr vzorků v posledních šesti týdnech před okamžikem porážky, jsou-li brojleři chováni déle než 81 dní, nebo vztahuje-li se na ně ekologická produkce brojlerů podle nařízení Komise (ES) č. 889/2008 ⁽¹⁾.

- b) Příslušný orgán provede každoročně odběr vzorků u alespoň jednoho hejna brojlerů v 10 % hospodářství s více než 5 000 ptáky. Odběr vzorků může být proveden na základě rizik a pokaždé, považuje-li to příslušný orgán za nutné.

Odběr vzorků provedený příslušným orgánem může nahrazovat odběr vzorků prováděný provozovatelem potravinářského podniku, který je vyžadován podle písmene a).

2.2. Protokol o odběru vzorků

2.2.1. Všeobecné pokyny k odběru vzorků

Příslušný orgán nebo provozovatel potravinářského podniku zajistí, aby odběr vzorků prováděly osoby k tomu vyškolené.

K odběru vzorků se použijí alespoň dva páry stíracích tamponů. Stírací tampony jsou navlečeny na boty a vzorek se odebírá při procházení halou. Stírací tampony od jednoho hejna brojlerů lze zahrnout do jednoho vzorku.

Před navlečením stíracích tamponů je třeba jejich povrch navlhčit:

- (a) použitím maximálního regeneračního roztoku (MRR: 0,8 % chloridu sodného, 0,1 % peptonu ve sterilní deionizované vodě);
- (b) použitím sterilní vody;
- (c) použitím jiného roztoku schváleného národní referenční laboratoří uvedenou v čl. 11 odst. 3 nařízení (ES) č. 2160/2003; nebo
- (d) je vložit spolu s roztokem do sterilizačních nádob.

Stírací tampony se navlhčují tak, že se dovnitř nalije před jejich navlečením tekutina nebo jsou protřepány v nádobě s roztokem.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 250, 18.9.2008, s. 1.

Je třeba zajistit, aby byly ve vzorku rovnoměrně zastoupeny všechny části haly. Každý pár stíracích tamponů musí pokrýt asi 50 % plochy haly.

Po dokončení odběru vzorků musí být tampony z bot opatrně sejmuty tak, aby se neuvolnil přichycený materiál. Stírací tampony lze obrátit, aby se přichycený materiál neuvolnil. Vloží se do sáčku nebo nádoby a označí se.

Příslušný orgán se může rozhodnout zvýšit minimální počet vzorků, aby zabezpečil jejich reprezentativní odběr na základě vyhodnocení epizootologických parametrů v jednotlivých případech, zejména co se týká podmínek biologické ochrany, rozložení nebo velikosti hejna.

Povolí-li to příslušný orgán, může být jeden pár stíracích tamponů nahrazen vzorkem prachu o hmotnosti 100 g, který je odebrán z různých míst po celé hale z povrchů s viditelnou přítomností prachu. Alternativním řešením ke sběru prachu z několika různých povrchů v hale je použití jednoho nebo několika navlhčených textilních tamponů s celkovou plochou nejméně 900 cm². Každý tampon musí být na obou stranách řádně obalen prachem.

2.2.2. Zvláštní pokyny pro některé druhy hospodářství

- a) U hejn brojlerů s volným výběhem se vzorky sbírají pouze uvnitř haly.
- b) U hejn s méně než 100 brojlery umístěných v halách, do kterých není z důvodu malého prostoru možný přístup a nelze v nich použít stírací tampony při pochůzce, mohou být tyto tampony nahrazeny použitím stejných ručních textilních tamponů, které se používají pro odběr prachu – kdy se pomocí tamponů setrou povrchy kontaminované čerstvým trusem, nebo, pokud to není proveditelné, použitím jiných technik odběru vzorků trusu vhodných pro daný účel.

2.2.3. Odběr vzorků příslušným orgánem

Příslušný orgán se ujistí prostřednictvím případných dalších vyšetření a/nebo kontrolou dokumentace, že výsledky nejsou pozmeněny přítomností antimikrobiálních látek nebo jiných látek bránících růstu bakterií.

Není-li zjištěna přítomnost *Salmonella enteritidis* nebo *Salmonella typhimurium*, ale jsou zjištěny antimikrobiální látky nebo inhibiční účinek na růst bakterií, považuje se hejno pro účely cíle Unie uvedeného v čl. 1 odst. 2 za nakažené hejno brojlerů.

2.2.4. Přeprava

Vzorky se odešlou bez zbytečné prodlevy jako expresní zásilka poštou nebo kurýrní službou laboratořím uvedeným v článcích 11 a 12 nařízení (ES) č. 2160/2003. Během přepravy se zamezí tomu, aby byly vzorky vystaveny teplotám nad 25 °C a slunečnímu svitu.

Pokud není možné odeslat vzorky do 24 hodin od okamžiku provedení odběru vzorku, skladují se v chladu.

3. LABORATORNÍ ANALÝZA

3.1. Příprava vzorků

V laboratoři se vzorky uchovávají v chladu až do jejich vyšetření. Vyšetření se provádí do 48 hodin od obdržení vzorků a do čtyř dnů od okamžiku provedení odběru vzorků.

Vzorky prachu se analyzují odděleně. Příslušný orgán však může rozhodnout, že budou analyzovány společně s párem stíracích tamponů.

Krouživým pohybem se dosáhne úplného nasáknutí vzorku a dále se pokračuje v kultivaci za použití metody detekce uvedené v bodě 3.2.

Dva páry stíracích tamponů se opatrně rozbálí, aby se předešlo uvolnění přichyceného trusu, a vloží se společně do 225 ml pufrované peptonové vody (dále jen „PPV“) předehřáté na pokojovou teplotu, nebo se musí 225 ml rozpouštědla nalít přímo na dva páry stíracích tamponů v nádobě, ve které byly laboratořím obdrženy.

Stírací tampony se zcela ponoří do PPV, aby byl kolem vzorku dostatek volné kapaliny pro migraci salmonel ze vzorku, a proto lze v případě potřeby doplnit více PPV.

V případě, že jsou schváleny normy EN/ISO na přípravu trusu pro zjištění salmonely, nahrazují schválené normy příslušně ustanovení o přípravě vzorků uvedená v tomto bodě.

3.2. Metoda detekce

Detekce bakterií rodu *Salmonella* se provádí podle změny 1 normy Mezinárodní organizace pro normalizaci EN/ISO 6579 „Mikrobiologie potravin a krmiv – Horizontální metoda průkazů bakterií rodu *Salmonella* – změna 1: Příloha D: Průkaz bakterií rodu *Salmonella* v trusu zvířat a vzorcích z prostředí prvovýroby.“

3.3. Sérotypizace

Sérotypizace se provede nejméně u jednoho izolátu z každého pozitivního vzorku odebraného příslušným orgánem, a to podle stávajícího systému White-Kauffmann-Le Minor.

Provozovatelé potravinářských podniků zajistí, aby bylo u všech izolátů přinejmenším vyloučeno, že nenáleží do sérotypů *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium*.

3.4. Alternativní metody

Pokud jde o vzorky odebrané z podnětu provozovatele potravinářského podniku, mohou se použít metody analýzy stanovené v článku 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004⁽¹⁾ namísto metod přípravy vzorků, metod detekce a sérotypizace stanovených v bodech 3.1, 3.2 a 3.3 této přílohy, jsou-li validovány v souladu s normou EN/ISO 16140.

3.5. Uložení kmenů

Příslušný orgán zajistí, aby byl alespoň jeden izolovaný kmen sérotypů salmonel z odběru vzorků jako součásti úřední kontroly z každé haly za každý rok skladován pro fagotypizaci nebo stanovení citlivosti na antimikrobiální látky pomocí zavedených metod pro sběr kultur tak, aby byla zajištěna integrita kmenů po dobu minimálně dvou let od data analýzy.

Příslušný orgán může rozhodnout, že za účelem vyšetření pro fagotypizaci nebo stanovení citlivosti na antimikrobiální látky podle článku 2 rozhodnutí Komise 2007/407/ES⁽²⁾ jsou rovněž skladovány izoláty z odběrů vzorků prováděných provozovateli potravinářských podniků.

4. VÝSLEDKY A PODÁVÁNÍ ZPRÁV

4.1. Výpočet výskytu pro účely ověření, zda bylo dosaženo cíle Unie

Hejno brojlerů se považuje za pozitivní pro účely ověření, zda bylo dosaženo cíle Unie, jestliže byla v hejně zjištěna přítomnost *Salmonella enteritidis* a/nebo *Salmonella typhimurium* (jiné než očkovací kmeny).

Pozitivní hejna brojlerů se započítávají v každém kole sledování pouze jednou bez ohledu na počet odběrů vzorků a vyšetření a ohlásí se jen v roce prvního pozitivního odběru vzorků.

4.2. Podávání zpráv

Zprávy obsahují:

- a) celkový počet hejn brojlerů, která se alespoň jednou během roku podání zprávy podrobila vyšetření;
- b) celkový počet hejn v členském státě pozitivních na jakýkoli sérotyp salmonely;
- c) počet hejn brojlerů pozitivních alespoň jednou na *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium*, včetně mono-fázických kmenů s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:-;
- d) počet pozitivních hejn brojlerů na každý sérotyp salmonel nebo na nespécifikovanou salmonelu (izoláty, které jsou netypizovatelné nebo nejsou sérotypizované).

Informace se poskytují zvláště pro odběr vzorků v rámci celkových národních programů pro tlumení salmonel podle písm. a) a b) bodu 2.1., pro odběr vzorků prováděný provozovateli potravinářských podniků podle písm. a) bodu 2.1. a pro odběr vzorků prováděný příslušnými orgány podle písm. b) bodu 2.1.

Výsledky vyšetření se považují za příslušné informace o potravinovém řetězci stanovené v příloze II oddílu III nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004⁽³⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 165, 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 153, 14.6.2007, s. 26.

⁽³⁾ Úř. věst. L 226, 25.6.2004, s. 22.

Příslušnému orgánu by měly být z každého vyšetřeného hejna brojlerů k dispozici alespoň tyto informace:

- a) referenční údaje o hospodářství, které se v průběhu času nemění;
- b) referenční údaje o hale, které se v průběhu času nemění;
- c) měsíc odběru vzorků.

Výsledky a jakékoli další příslušné informace se ohlašují jako součást zprávy o trendech a zdrojích stanovené v čl. 9 odst. 1 směrnice 2003/99/ES ⁽¹⁾.

Provozovatel potravinářského podniku vyrozumí příslušný orgán bez prodlevy o potvrzené detekci *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium*. Provozovatel potravinářského podniku udělí laboratoři provádějící analýzu pokyn, aby v tomto smyslu učinila příslušné kroky.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 325, 12.12.2003, s. 31.